

ΕΡΕΥΝΑ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΔΥΤΙΚΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

(πρώτα αποτελέσματα)

Η έρευνα και ανάλυση υλοποιήθηκε από το Παρατηρητήριο Τουρισμού Δυτικής Κρήτης και συντονίστηκε από το τμήμα Οικονομίας & Διοίκησης του Μεσογειακού Αγρονομικού Ινστιτούτου Χανίων (ΜΑΙΧ), σε συνεργασία με το Εργαστήριο Συστημάτων Χρηματοοικονομικής Διοίκησης του Πολυτεχνείου Κρήτης, το τμήμα Διοικητικής Επιστήμης & Τεχνολογίας του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου (ΕΛΜΕΠΑ), μέλη του Πανεπιστημίου Κρήτης, την Ανώτερη Σχολή Τουριστικής Εκπαίδευσης Κρήτης (ΑΣΤΕΚ), την Περιφέρεια Κρήτης και το Δήμο Χανίων. Στο Παρατηρητήριο Τουρισμού Δυτικής Κρήτης, το οποίο λειτουργεί εδώ και μια δεκαετία με πρωτοβουλία της Ένωσης Ξενοδόχων Χανίων συμμετέχει επίσης, το Οικονομικό Επιμελητήριο Δυτικής Κρήτης και το Επιμελητήριο Χανίων.

Για την ανάλυση της έρευνας που συνεχίζεται και πραγματοποιείται στο αεροδρόμιο Χανίων (Ι. Δασκαλογιάννης) έχουν συμπεριληφθεί 1150 έγκυρα ερωτηματολόγια έως και μέσα Αυγούστου 2021, μεταφρασμένα σε διάφορες γλώσσες, από ερευνητές του ΜΑΙΧ και Πολυτεχνείου Κρήτης. Η έρευνα αυτή συγχρηματοδοτείται από το Περιφερειακό Ταμείο Ανάπτυξης Κρήτης και το Δήμο Χανίων. Για την ομαλή διεξαγωγή της έρευνας υπάρχει συνεχής υποστήριξη από τη Fragort-Greece και το Προσωπικό του Αερολιμένα Χανίων.

Αναφορά γίνεται στις πιο πρόσφατες αφίξεις αλλοδαπών τουριστών που έχουν δημοσιευθεί από την Fragort-Greece για το αεροδρόμιο Χανίων, από την Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας Ηρακλείου, με σκοπό να αξιολογήσει την έως τώρα φετινή τουριστική κίνηση στην Κρήτη και να τη συγκρίνει με την αντίστοιχη περυσινή περίοδο.

Ομάδα συγγραφής και ανάλυσης:



Δρ. Γεώργιος Μπαουράκης, Διευθυντής Μ.Α.Ι.Χ.



Γεώργιος Αγγελάκης, Ερευνητής Τμ. Οικονομίας και Διοίκησης Μ.Α.Ι.Χ., υπ. διδάκτωρ Τμ. Διοικητικής Επιστήμης & Τεχνολογίας, ΕΛΜΕΠΑ.



Περικλής Δράκος, ΕΔΙΠ, Τμ. Οικονομικών Επιστημών, Πανεπιστήμιο Κρήτης



Καθ. Κωνσταντίνος Ζοπουνίδης, Ακαδημαϊκός, Διευθυντής Εργ. Συστημάτων Χρηματοοικονομικής Διοίκησης & Ανάλυσης Δεδομένων και Πρόβλεψης του Πολυτεχνείου Κρήτης, Audencia Business School, France.



Επ. Καθηγητής Χρήστος Λεμονάκης, Διευθυντής Εργαστηρίου Διοικητικής Οικονομικής και Συστημάτων Αποφάσεων, Τμ. Διοικητικής Επιστήμης & Τεχνολογίας, ΕΛΜΕΠΑ



Αν. Καθηγητής Γεώργιος Ατσαλάκης, Σχολή Μηχανικών Παραγωγής & Διοίκησης, Πολυτεχνείο Κρήτης



Αν. Καθηγητής Ανδρέας Παναγόπουλος, Τμ. Οικονομικών Επιστημών, Πανεπιστήμιο Κρήτης



Αν. Καθηγητής Γαγάνης Χρυσοβαλάντης, Τμ. Οικονομικών Επιστημών, Πανεπιστήμιο Κρήτης



Επ. Καθηγήτρια Σημαντηράκη Βανέσσα, Διευθύντρια Α.Σ.Τ.Ε.Κ.

Ομάδα πεδίου:



Από αριστερά: Μακράκης Στέλιος, Ζοπουνίδης Δημήτριος(Ιδρυτής anatonlife.gr), Ρέγκας Αιμίλιος, Καζάκης Μιχάλης, Μποράκης Χρήστος, Μρντζένοβιτς Μάρκος, Δρικήκη Χριστίνα

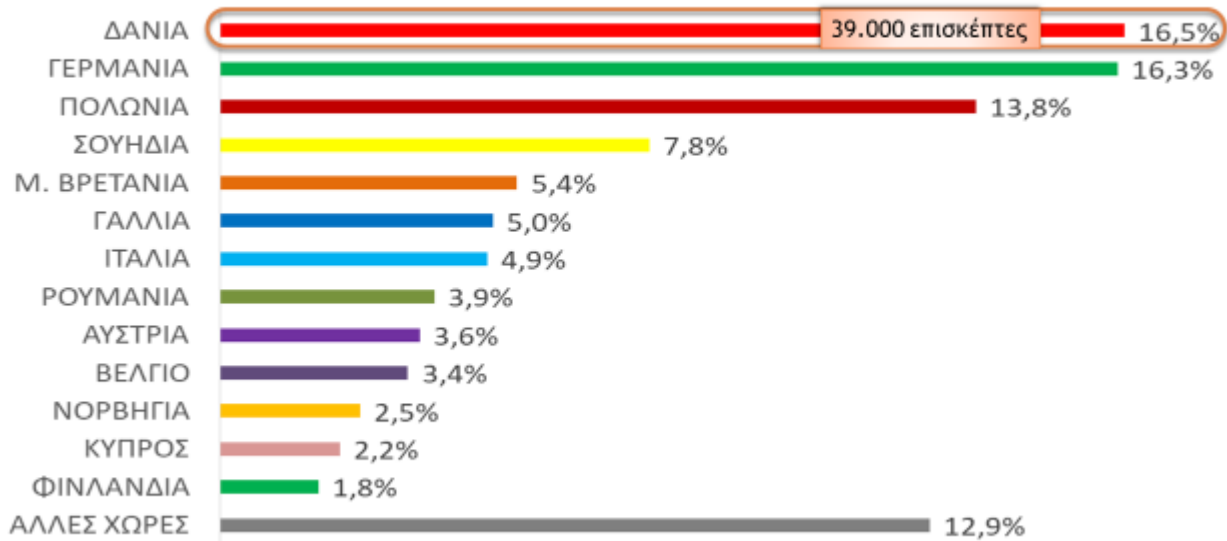
ΑΦΙΞΕΙΣ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ ΣΤΟ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟ ΧΑΝΙΩΝ

Σχετικά με τις αφίξεις αλλοδαπών τουριστών στο αεροδρόμιο Χανίων και με βάση τα πρόσφατα στοιχεία της Fraport-Greece για την περίοδο Ιανουάριος-Ιούλιος 2021, σημειώνονται 238 χιλιάδες αφίξεις, καταγράφοντας τριψήφιο ποσοστό αύξησης κατά 345% σε σχέση με την αντίστοιχη περυσινή περίοδο, όπου είχαν σημειωθεί μόλις 53 χιλ. αφίξεις. Ο φετινός έως τώρα αριθμός αφίξεων είναι υψηλότερος από τον αριθμό αφίξεων όλου του περυσινού έτους, όπου είχαν φτάσει μόλις τις 201 χιλιάδες, αποτελώντας ιστορικό χαμηλό τουλάχιστον κατά τα τελευταία 25 έτη.

Η φετινή αύξηση καταγράφεται από όλες ανεξαιρέτως τις εθνικότητες που επισκέπτονται τη Δυτική Κρήτη το πρώτο επτάμηνο σε σχέση με την αντίστοιχη περυσινή περίοδο, με τη σημαντικότερη άνοδο να παρουσιάζουν οι Σκανδιναβοί με ποσοστό 500%, ενώ το ποσοστό αύξησης των μη Σκανδιναβών φτάνει το 300%. Οι συνολικές αφίξεις αλλοδαπών τουριστών είναι πολύ χαμηλότερες από τα επίπεδα του 2019 κατά 64% όπου το αντίστοιχο διάστημα είχαν φτάσει τις 656 χιλ. αφίξεις, αλλά φέτος διακρίνεται μια δυναμική αύξηση σε σχέση με την περυσινή περίοδο. Οι Σκανδιναβοί, οι οποίοι ναι μεν μπορεί να καταγράψουν μεγάλη αύξηση τη φετινή περίοδο συγκριτικά με την προηγούμενη χρονιά, με τους Δανούς να καταλαμβάνουν την πρώτη θέση επί των συνολικών αφίξεων, ο συνολικός όμως αριθμός αφίξεων των Σκανδιναβών είναι αισθητά χαμηλότερος από τις αντίστοιχες αφίξεις του 2019 κατά 80% και γενικά της εποχής πριν τον κορωνοϊό. Έτσι ενώ το διάστημα 2013-2019, το ποσοστό των Σκανδιναβών ήταν γύρω στο 50% επί του συνολικού ποσοστού αφίξεων, φέτος το ποσοστό διαμορφώνεται κοντά στο 30% ενώ πέρυσι είχε πέσει ακόμα πιο πολύ στο 18%.

Παρατηρείται λοιπόν ότι αλλάζει το μίγμα των εθνικοτήτων, αφού μόλις τρεις στους δέκα αλλοδαπούς επισκέπτες είναι Σκανδιναβοί, ενώ το ίδιο ποσοστό καταλαμβάνουν συνολικά οι Γερμανοί, καταλαμβάνοντας τη δεύτερη θέση, αντίστοιχα επί των συνολικών αφίξεων. Οι Πολωνοί, που η παρουσία τους άρχισε να γίνεται αισθητή από το 2017, σήμερα αποτελούν ένα υπολογίσιμο τμήμα των επισκεπτών. Ακολουθούν Γάλλοι και επισκέπτες από το Ην. Βασίλειο στην τέταρτη και πέμπτη θέση. Ιδιαίτερα για τους τουρίστες από το Ην. Βασίλειο η αύξηση που καταγράφουν στις αφίξεις του Αυγούστου, είναι ικανή να τους φέρει και στην κορυφή των αφίξεων στο τέλος της σεζόν. Αξιοσημείωτο είναι το πολύ χαμηλό ποσοστό των Νορβηγών και Φινλανδών φέτος, για δεύτερη συνεχόμενη χρονιά, οπισθοχωρώντας προς τις τελευταίες θέσεις επί των συνολικών αφίξεων, τη στιγμή που τα περασμένα έτη, πριν την εποχή του κορωνοϊού, κατείχαν πάντα τις πρώτες θέσεις.

ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΦΙΞΕΩΝ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ ΜΕ CHARTERS ΣΤΟ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟ ΧΑΝΙΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΕΠΤΑΜΗΝΟ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 2021



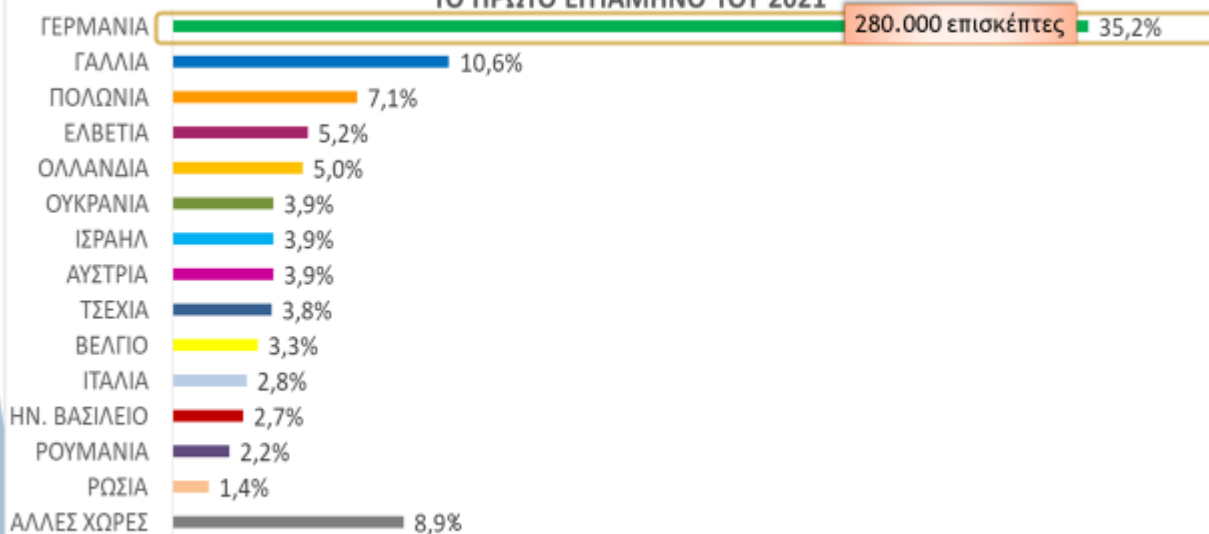
Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων από την Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας Χανίων, Fraport Greece, 2021

ΑΦΙΞΕΙΣ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ ΣΤΟ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Αναφορικά με τις αφίξεις αλλοδαπών τουριστών στο αεροδρόμιο Ηρακλείου και με βάση τα πρόσφατα στοιχεία της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας Ηρακλείου, για την περίοδο Ιανουάριος-Ιούλιος 2021, σημειώνονται 793 χιλ. αφίξεις, καταγράφοντας μία ενθαρρυντική αύξηση της τάξεως του 250% σε σχέση με την αντίστοιχη περυσινή περίοδο. Ο αριθμός αυτός των συνολικών αφίξεων είναι ικανοποιητικός, δεδομένων των συνθηκών, αν αναλογιστούμε ότι σε όλη την περυσινή χρονιά οι συνολικές αφίξεις αλλοδαπών τουριστών ήταν μόλις 900 χιλιάδες, αριθμός που αποτελεί επίσης ιστορικό χαμηλό τουλάχιστον κατά τα τελευταία 25 έτη.

Η αύξηση αυτή, η οποία παρατηρείται σε όλες τις εθνικότητες, οφείλεται κυρίως στους Γερμανούς και Γάλλους, οι οποίοι καταλαμβάνουν σχεδόν τις μισές αφίξεις επί τον συνολικό αριθμό αφίξεων, με 35% και 11%, αντίστοιχα. Στις επόμενες θέσεις πλασάρονται για πρώτη φορά οι Πολωνοί με 7,1%, Ελβετοί με 5,2% και Ολλανδοί με 5%, καταλαμβάνοντας την τρίτη, τέταρτη και πέμπτη θέση, αντίστοιχα. Αντίθετα, στην δωδέκατη θέση οπισθοχωρούν οι Βρετανοί, με ποσοστό κοντά στο 3%, όταν τις προηγούμενες χρονιές ήταν μονίμως στη δεύτερη θέση επί των συνολικών αφίξεων, ενώ στη δέκατη τέταρτη θέση καταρρακτούν οι Ρώσοι με ποσοστό που δεν αγγίζει ούτε το 2%. Ρώσοι οι οποίοι, τα έτη πριν τον κορωνοϊό, ήταν πάντα στην πρώτη τετράδα επί των συνολικών αφίξεων, στοιχείο πολύ ανησυχητικό αν αναλογιστούμε ότι οι Ρώσοι τουρίστες είναι υψηλού εισοδηματικού προφίλ.

ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΦΙΞΕΩΝ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ ΣΤΟ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΕΠΤΑΜΗΝΟ ΤΟΥ 2021



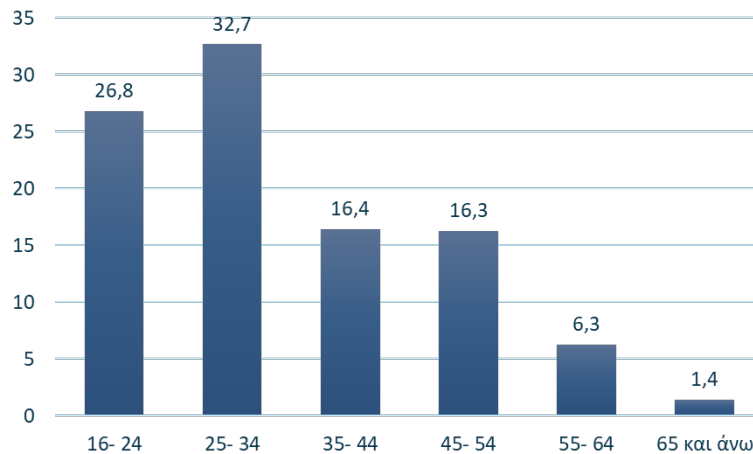
Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων από την Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας Ηρακλείου, Αύγουστος 2021

ΕΡΕΥΝΑ ΠΕΔΙΟΥ

Στα πλαίσια των δομικών αλλαγών στον τουρισμό που έφερε το 2020 η πανδημία και η φετινή τουριστική έρευνα στο Αεροδρόμιο Χανίων μετατράπηκε σε COVID-19 SAFE SURVEY, όπου εκτός από τις προσωπικές συνεντεύξεις και ερωτηματολόγια όπου χρειάζεται, αξιοποιείται επίσης πλήρως το αυτοματοποιημένο σύστημα οικειοθελούς συμμετοχής των αλλοδαπών τουριστών με την χρήση των προσωπικών τους συσκευών (PC, Smartphone και Tablet). Η επιλογή αυτής της δυνατότητας γνωστοποιείται στους επισκέπτες από τον εκπρόσωπο της έρευνας ή/και με ROLL UPS και ενεργοποιείται στην γλώσσα επιλογής του ενδιαφερόμενου μέσω οπτικής σάρωσης κατάλληλου Url ή QR Code από το PC, Smartphone ή Tablet.

Αναφορικά με τα αποτελέσματα της έρευνας, η οποία είναι εν εξελίξει, σύμφωνα με τα στοιχεία έως τα μέσα του Αυγούστου, οι τουρίστες που προτιμάνε το αεροδρόμιο Χανίων ως τελικό προορισμό για τις διακοπές τους, παρουσιάζουν διαφοροποιήσεις ως προς το προφίλ τους σε σχέση με την εποχή πριν τον κορωνοϊό. Έξι στους δέκα αλλοδαπούς τουρίστες είναι ηλικίας έως 34 ετών, σημειώνοντας αύξηση αυτής της νεαρής ηλικιακής ομάδας, ενώ οι ηλικιακές κατηγορίες άνω των 55 ετών παρουσιάζουν για ακόμη μία χρονιά, αισθητή μείωση, γεγονός που δικαιολογείται απόλυτα από το γεγονός ότι οι ενδιαφερόμενοι αυτές ηλικιακές ομάδες προτίμησαν να μην πραγματοποιήσουν διακοπές και φέτος για να προστατευθούν από την πανδημία.

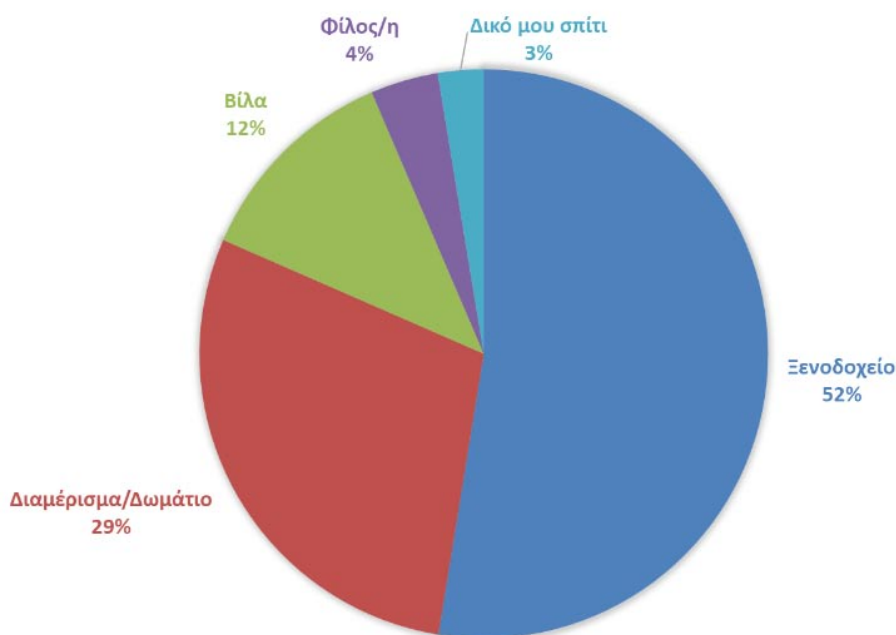
Κατανομή ηλικίας (ποσοστά)



Επίσης, συγκριτικά με τα προηγούμενα έτη, προ εποχής κορωνοϊού, και φέτος καταγράφεται αυξημένο το ποσοστό των αλλοδαπών τουριστών που επισκέπτονται τη Δυτική Κρήτη για πρώτη φορά, κυρίως λόγω της περιορισμένης έλευσης Σκανδιναβών τουριστών, που παραδοσιακά είναι αυτοί που προτιμάνε να ξαναεπισκέπτονται τον συγκεκριμένο προορισμό, **με δύο στους τρεις αλλοδαπούς επισκέπτες να επισκέπτονται τη Δυτική Κρήτη για πρώτη φορά.** Αξίζει να σημειωθεί ότι η αναλογία αυτή ήταν αντίστροφη πριν το 2019.

Διαφορές εντοπίζονται επίσης και στις περιοχές αλλά και στον τύπο καταλύματος που διαμένουν οι αλλοδαποί τουρίστες. Πιο συγκεκριμένα, υπάρχει μείωση των ξενοδοχειακών καταλυμάτων στις περιοχές Αγίας Μαρίνας και Πλατανιά, ενώ αντίθετα παρουσιάζεται πολύ μεγάλη αύξηση στα καταλύματα της Πόλης Χανίων. Σημειώνεται αύξηση στις προτιμήσεις όλων των άλλων τύπων καταλυμάτων, όπως είναι βίλες, ενοικιαζόμενα διαμερίσματα/δωμάτια, ιδιόκτητα σπίτια κυρίως εντός πόλης Χανίων, αλλά και σε περιοχές της ενδοχώρας και κυρίως της περιοχής Κισσάμου. Μεγάλο είναι το ποσοστό των αλλοδαπών τουριστών που προτιμούν τις βραχυπρόθεσμες ενοικιάσεις τύπου AirBnB, αφού ένας στους τέσσερις επισκέπτες επιλέγει να διαμένει σε τέτοια καταλύματα. Οι επιλογές αυτές φανερώνουν και την τάση που έχουν οι αλλοδαποί τουρίστες να διαμένουν σε καταλύματα τα οποία δεν συνωστίζονται πολλά άτομα, καταγράφοντας παράλληλα τον ίδιο μέσο όρο διαμονής, περίπου στις 9 διανυκτερεύσεις σε σχέση με τις προηγούμενες χρονιές. Τα ξενοδοχεία παραμένουν στην πρώτη θέση των προτιμήσεων των τουριστών, με τους μισούς από αυτούς να τα επιλέγουν, σημειώνοντας όμως μείωση σε σχέση με το 2019, αλλά συγκριτικά με την περυσινή χρονιά τα ποσοστά διαμονής στα ξενοδοχεία είναι λίγο πιο αυξημένα, λόγω του ότι η τουριστική περίοδος ξεκίνησε νωρίτερα φέτος από ότι το προηγούμενο έτος.

ΕΙΔΟΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ



Σχετικά με τη συνοδεία ταξιδιού, παρόλο που οι οικογενειακές διακοπές παραμένουν στην πρώτη θέση, καταγράφεται και φέτος μια αύξηση τουριστών που επιλέγει διακοπές με τον/την σύντροφο ή με φιλική παρέα, λόγω της έλευσης περισσότερων νέων ατόμων, ενώ μεγάλη διαφορά σημειώνεται επίσης και στον τρόπο κράτησης των καταλυμάτων και οργάνωσης των διακοπών, αφού ένα αρκετά υψηλό ποσοστό και συγκεκριμένα επτά στους δέκα αλλοδαπούς τουρίστες προτίμησαν να προβούν στις σχετικές ενέργειες διεκπεραίωσης του ταξιδιού μόνοι τους και όχι μέσω ταξιδιωτικού πρακτορείου και πράκτορα.



Αναφορικά με την ικανοποίηση των αλλοδαπών τουριστών από διάφορες προσφερόμενες υπηρεσίες, συνεχίζουν να μένουν απόλυτα ικανοποιημένοι από τις υπηρεσίες που προσφέρουν οι χώροι φιλοξενίας και εστίασης καθώς και από τη συμπεριφορά και φιλοξενία των ντόπιων κατοίκων. Συνεχίζουν να εκφράζουν τη δυσαρέσκεια τους σχετικά με την κακή κατάσταση του οδικού δικτύου και την καθαριότητα στον αστικό ιστό, με μειωμένα όμως ποσοστά σε σχέση με τα προηγούμενα έτη. Υπάρχει βελτίωση σχετικά με τους ποδηλατόδρομους, ενώ υπάρχει σχετικά μικρός προβληματισμός αναφορικά με την ύπαρξη περιορισμένων χώρων στάθμευσης και ανάγκης διαπλάτυνσης πεζοδρομίων κυρίως στην Πόλη Χανίων.

Αξίζει να σημειωθεί ειδικά φέτος, τα έντονα παράπονα που εκφράζουν οι αλλοδαποί τουρίστες σχετικά με τη δυσκολία εύρεσης διαθέσιμων ενοικιαστικών οχημάτων αλλά και ταξί, γεγονός άνευ προηγουμένου. Εκείνοι οι οποίοι καταφέρνουν να εξασφαλίσουν μεταφορικό μέσο, επιλέγουν τις παραλίες κυρίως του Ελαφονησίου αλλά και αυτές των Φαλασάρνων και Μπάλου, ενώ εξίσου σημαντικός αριθμός τουριστών πραγματοποιεί επισκέψεις σε μοναστήρια και εκκλησίες, ενώ αντίθετα δεν υπάρχει ανάλογη προτίμηση σε επισκέψεις αρχαιολογικών χώρων.

Σχετικά με τα τοπικά αγροτικά προϊόντα, ο αλλοδαπός τουρίστας μένει πολύ ικανοποιημένος από τα τοπικά χαρακτηριστικά των προϊόντων αυτών, ενώ στις πρώτες θέσεις προτιμήσεων του είναι το ελαιόλαδο και ακολουθούν το κρασί, η τσικουδιά, τα τοπικά τυριά και ο φρέσκος χυμός πορτοκαλιού.

Αναφορικά με την υγειονομική ασφάλεια του προορισμού, οκτώ στους δέκα αλλοδαπούς τουρίστες έχουν δηλώσει ότι θεωρούν τη Δυτική Κρήτη ως υγειονομικά ασφαλή προορισμό, μένοντας ικανοποιημένοι από την αυστηρή τήρηση των μέτρων ασφαλείας και τα υγειονομικά πρωτόκολλα σε σχέση με τον κορωνοϊό στους χώρους φιλοξενίας και εστίασης. Πρέπει επίσης ν' αναφέρουμε ότι το γενικό επίπεδο ασφαλείας που νιώθουν στην Δυτ. Κρήτη οι επισκέπτες, αγγίζει φέτος το 90%, αριθμό που ίσως αποτελέσει υψηλότερο πενταετίας.

